

Fiskalizacija 2.0

Poštovani korisnici,

Od početka primjene Fiskalizacije 2.0 dijeli nas svega 20-tak dana, a Pravilnika o fiskalizaciji 2.0 još uvijek nema. Nema ni novog Pravilnika o PDV-u, koji bi također trebao 'blagosloviti' najavljene promjene. Obično nove verzije programa i ponude korisnicima šaljemo tek nakon što budu objavljeni pravilnici, ali ovaj puta ne možemo čekati konačnu verziju.

Veliki broj korisnika treba nabaviti, instalirati i upoznati novu verziju programa, pa smo odlučili objaviti nove verzije odmah, s ogradom da će se do 01.01.2026. program još sigurno mijenjati i dopunjavati, pa prije početka nove godine svakako ažurirajte verziju i pratite naše web stranice za nove, dopunjene upute.

Što je novo ?

Svi dosadašnji računi u programu, nakon 01.01.2026 godine više neće udovoljavati zakonskim odredbama. Umjesto njih, na snagu stupaju nove verzije modula svih modula s računima koje od sada dijelimo na dvije grupe:

1. Računi poduzetnicima (B2B - Business-to-Business)
2. Računi krajnjim potrošačima (B2C - Business-to-Consumer)

Računi poduzetnicima (B2B)

Svi računi za poduzetnike postaju 'eRačuni', odnosno elektronički računi. Nema više ispisa i slanja papira poštom, nego isključivo slanje elektroničkih poruka putem informacijskih posrednika. I odmah da kažemo, **Pupilla d.o.o. nije informacijski posrednik**. Dakle, mi sami niti šaljemo niti primamo eRačune, nego samo omogućujemo svojim korisnicima da direktno iz programa pristupaju serverima informacijskih posrednika preko kojih primaju i šalju račune.

Svaki korisnik mora imati barem jednog informacijskog posrednika, iako za slanje računa možete koristiti i više različitih posrednika, ako to želite. Za primanje eRačuna morate odabrati samo jednog od njih, i njega obavezno trebate prijaviti u FiskAplikaciju porezne uprave, kako bi sistem eRačuna znao gdje vam treba slati račune.

eRačun, kad se jednom pošalje, više se ne može brisati niti se na njemu mogu mijenjati porezno bitni podaci, što, osim iznosa, uključuje i datume na računima te OIB kupca. Izmjene su moguće samo u okviru unosa referenci, opisa i napomena. Dok račun nije poslan, izmjene i dopune svih podataka su moguće, jer eRačun koji još nije poslan i nije račun.

U programu Synesis, svi računi namijenjeni slanju putem informacijskih posrednika u nazivu računa imaju oznaku '(e)', a imaju još i sljedeće karakteristike:

- na svakoj stavci moraju imati KPD oznaku artikla.
- ne mogu biti izdani kupcu koji je u šifrniku partnera označen kao krajnji potrošač.

Datum i vrijeme izdavanja računa je još jedna novost na (e) računima. Osim dosadašnjeg 'Datuma računa' sada imamo još i datum i vrijeme izdavanja računa koji predstavljaju stvarni datum i vrijeme izdavanja računa. Ovaj datum se može razlikovati od 'datuma računa' koji predstavlja porezno priznati datum računa.

Dakle, ako 10.02. 2026. godine izdajete račun za isporuke iz prethodnog mjeseca, datum računa će biti 31.01.2026, a datum izdavanja računa će biti 10.02.2026.

U programu Synesis, svi računi se, kao i do sada, automatski knjiže s datumom računa, a ne s datumom izdavanja računa (koji do sada nije ni postojao kao zaseban datum).

Računi krajnjim potrošačima (B2C)

Za kupce krajnje potrošače imamo drugu grupu računa, koja u većini slučajeva u nazivu ima slovo 'G'. Takvi računi se ne mogu poslati kao elektronički računi, nego se ispisuju na papir ili se kupcu šalju mail-om kao PDF dokument.

Računi za krajnje potrošače u trenutku spremanja računa odmah se šalju na fiskalizaciju 1.0, bez obzira na način plaćanja, i kad su jednom spremljeni ne mogu se više mijenjati niti brisati.

Računi za krajnje potrošače ne sadržavaju KPD oznake artikala, pa korisnici koji izdaju račune samo krajnjim potrošačima, KPD oznake ne moraju niti upisivati u šifrarnik roba.

Računi za krajnje potrošače nemaju poseban datum izdavanja računa.

Računi za predujam

Jedna od novosti u poslovanju je i promjena načina iskazivanja predujma na konačnom računu. Predujam se više ne iskazuje analitički po tarifnim brojevima PDV-a, nego samo u ukupnom iznosu.

Dakle, u slučaju predujmova, postupak je sljedeći:

1. Prvo se izdaje račun za predujam, za cijeli iznos predujma.
2. Prije izrade konačnog računa, prvo se napravi storno računa za predujam, u iznosu koji odgovara konačnom iznosu računa (ili manjem, ako je predujam bio manji od konačnog računa, ali ne većem, ako je predujam bio veći). Na storno računu za predujam se obavezno kao referenca upiše broj računa za predujam koji se stornira.
3. Na konačnom računu se obavezno upisuje referenca na broj Storno računa za predujam i iznos storno predujma.
4. Na računu se utvrđuje konačni iznos za plaćanje, koji može biti i nula, ako je račun u cijelosti plaćen predujmom.

elzveštavanje i plaćanje računa

elzveštavanje je još jedna od novosti koju nam donosi nova fiskalizacija 2.0. Dakle, počevši od 2026. godine, svi poduzetnici su dužni za sve izdane račune koji su poslani kao eRačuni, u poreznu upravu slati obavijesti o naplati tih računa. Izvještaj se mora slati najkasnije do 20-tog u mjesecu za sve primljene uplate iz prethodnog mjeseca.

elzveštavanje se može slati preko informacijskih posrednika, ili u poreznu upravu (plan je da Synesis omogući pripremu XML datoteke s plaćanjima ili direktno spajanje na PU koje za sada nije moguće isprobati). Za svrhu izvještavanja o primljenim uplatama, u modulu Fiskalizacija 2.0 dodali smo dokument *elzveštavanje - plaćena I.RA*. U ovaj dokument možete upisivati podatke u plaćanju ručno, ili ih automatski učitavati iz dokumenta *I.RA plaćanja* iz modula PDV, (ako imate taj modul).

Napominjemo da **svi novi računi više nemaju tabelu plaćanja** na samim računima, nego je umjesto nje u modulu PDV dodan novi dokument *I.RA plaćanja*, koji služi za evidenciju plaćanja računa. U ovaj dokument se podaci mogu upisivati ručno, ali i automatski učitavati iz novog dokumenta *Izvod* iz modula Financijsko. Učitavanje plaćanja je moguće još i iz dokumenata *Kompenzacija* (modul Financijsko), *Izvod obrtnika* i *Kompenzacija obrtnika* (modu Obrt) te iz dokumenta *Uplatnica B* (modul Blagajna). Svi navedeni dokumenti imaju mogućnost povezivanja uplate s izvornim računom, pa ako su dokumenti odmah povezani, nema potrebe za ponovnim unosom plaćanja u modulu PDV.

Budući da ovaj lanac automatskih učitavanja izgleda komplicirano, ovdje ćemo ponoviti redosljed operacija:

1. Korisnici modula Financijsko na dokumentima *Izvod* i *Kompenzacija*, prilikom knjiženja odmah povezuju uplate s računima
2. Korisnici modula Obrt na dokumentima *Izvod obrtnika* i *Kompenzacija obrtnika*, prilikom knjiženja odmah povezuju uplate s računima.
3. Korisnici modula Blagajna, na dokumentu *Uplatnica B* prilikom knjiženja odmah povezuju uplatu s računom.
4. Korisnici modula PDV automatski učitavaju prethodno povezane podatke o plaćenim računima u dokumentu *I.RA plaćanja*, a ako nemaju module Financijsko, Obrt i/ili Blagajna, onda povezivanja plaćanja s računima rade ručno u dokumentu *I.RA plaćanja*.
5. Korisnici modula Fiskalizacija 2.0 automatski učitavaju plaćanja iz dokumenta *I.RA plaćanja*, a ako nemaju modul PDV, podatke o plaćanjima unose ručno u dokument *elzvještavanje – plaćena I-RA*
6. Dokumentom *elzvještavanje – plaćena I-RA* šalju se podaci o plaćanjima putem odabranog informacijskog posrednika ili direktno u poreznu upravu, ovisno o postavljenom parametru.

Osim izvještavanja o naplaćenim računima, u obvezu elzvještavanja spada još i:

1. Izvještavanje o odbijenim eRačunima
2. Izvještavanje o neisporučenim eRačunima

Za izvještavanje o odbijenim računima napravili smo poseban dokument u modulu Fiskalizacija 2.0, a izvještavanje o neisporučenim eRačunima bi trebalo ići automatski od strane informacijskih posrednika, pa, za sada, nemamo nikakav dokument za to.

Nova verzija je tu, kako dalje

Ako ste preuzeli i instalirali novu verziju programa, nakon što instalirate novu licencnu datoteku, moći ćete aktivirati nove module pritiskom na F3:Knjige → gumb Podaci o knjizi → F3:Grupe. U prozoru koji će se otvoriti, stavite kvačicu na nove verzije modula i sačekajte da program izvrši ažuriranje baze podataka.

Preporučamo da još u knjizi za 2025. godinu aktivirate novi modul Fiskalizacija 2.0, PDV i neki modul s računima (npr. Prodaja), kako biste se upoznali s izgledom i sadržajem novih računa. U F1:pomoć svih novih dokumenata postoje dodatna objašnjenja, posebno ona koja se tiču novosti u programu. Svakako ih proučite prije 01.01.2026., kako biste znali što vas čeka u 2026. godini.

Prije zaključka godine za 2025. godinu, obveznici PDV-a po naplati, obavezno trebaju uključiti novi modul PDV-a, kako bi se podaci o neplaćenim računima automatski prenijeli u novu poslovnu godinu u novi modul PDV-a.

Nakon zaključka godine, u knjizi za 2026. godinu, uključite sve nove verzije modula, a isključite sve stare verzije, da izbjegnute da greškom ne počnete radi stare račune. I nisu samo računi novi, ima i dosta drugih dokumenata, koji su se zbog promjene modula PDV-a morali mijenjati, kao što su Promet trgovine, PKV promet, ... Zato, najsigurniji način da izbjegnute rad s pogrešnom verzijom dokumenta je da stare verziju uopće nemate u meniju programa.

U programu je ukupno izmijenjeno/zamijenjeno više od 80 dokumenata i više od 120 izvještaja. Ovdje nismo u mogućnosti opisati sve promjene, ali ćemo pokušati dati naznake o novostima koje možete očekivati u programu.

Odobrenja kupcu se pišu kao pozitivne količine i iznosi

Korisnici koji su se navikli da u dokumentu Odobrenje kupcu pišu negativne brojeve, sada se moraju naviknuti da su to pozitivni brojevi. Prilikom knjiženja, ti brojevi se i dalje knjiže kao negativni, ali se na dokumentima iskazuju kao pozitivni.

Novi način storniranja računa

Gumb Storno na izlaznim računima od sada radi na drugačiji način. Klikom na gumb, program će napraviti novi dokument s podacima iz prethodnog dokumenta koji se stornira, ali s negativnim predznacima. Tako pripremljen dokument neće biti automatski spremljen, nego ga korisnik mora ručno spremiti klikom na F7-Spremi.

Promjena načina plaćanja

Promjena načina plaćanja na računima za krajnje potrošače (koji se šalju na Fiskalizaciju 1.0) više se ne radi kao storno računa, nego postoji novi gumb za promjenu načina plaćanja i eventualni upis ili izmjenu OIB-a kupca. Ovaj gumb se može koristiti samo do kraja radnog dana u kojem je račun izdan, a nakon toga se račun mora stornirati i napraviti novi.

Poslovni proces i vrsta računa

Svi novi (e) računi u parametrima imaju Oznaku Poslovnog procesa i Oznaku vrste računa. Proučite ove parametre i odlučite se za podatke koji odgovaraju vašoj prirodi posla. Napominjemo da će se, povremeno, u praksi javljati potreba da se ove oznake u određenim situacijama i mijenjaju

Računi za predujam i odobrenja kupcima imaju automatski postavljene ove oznake i ne upisuju se u parametrima.

Obrada (e) računa

U svim modulima koji izdaju (e) račune kupcima poduzetnicima, dodali smo dokument 'Obrada (e) računa'. S ovim dokumentom možete:

- poslati putem informacijskih posrednika više računa odjednom
- isprintati na papir više računa odjednom
- mail-om poslati PDF verziju računa
- utvrditi imate li neposlanih eRačuna u nekom periodu
- utvrditi imate li računa s greškom, ili neisporučenih računa
- utvrditi imate li računa koji nisu eRačuni

Status računa

Svi izlazni računi kupcima poduzetnicima (e-Računi) u programu Synesis imaju novi podatak, 'status' računa, koji može imati jednu od sljedećih vrijednosti:

1. **U pripremi** (račun je napisan i spremljen, ali još nije poslan putem informacijskog posrednika)
2. **Greška** (račun je bio poslan, ali se dogodila greška pa je nejasno da li je uspješno isporučen ili nije)
3. **Isporučen** (račun je poslan i primljena je potvrda o uspješnom slanju)
4. **Neisporučiv** (račun je poslan, ali je informacijski posrednik ustanovio da se primatelj računa nije prijavio u AMS sustav, pa se račun ne može isporučiti)
5. **Nije eRačun** (račun je napisan za kupca poduzetnika koji nije iz Hrvatske, ili je kupac iz Hrvatske ali je označen kao 'Ostalo', pa mu se ne može slati eRačun.)

Ručna promjena statusa računa

Na svakom pojedinom računu, korisnik u pravilu ne može mijenjati status računa, nego ga program sam određuje na temelju rezultata slanja eRačuna. Ipak, u nekim slučajevima je moguća potreba za ručnom promjenom statusa, a posebno u slučaju kad je račun označen kao 'greška', ali se naknadnom provjerom u popisu poslanih računa utvrdi da je račun ipak poslan. (takav je slučaj moguć ako je do pucanja internetske veze došlo u trenutku primitka potvrde primitka računa). U tom slučaju, najjednostavnije je ručno promijeniti status računa u 'Poslan'.

Da biste mogli ručno promijeniti status računa, u modul Fiskalizacija dodali smo dokument 'Promjena statusa (e) računa'.

Ovim dokumentom možete ručno promijeniti status računa, ali promjena ostaje zabilježena, kako bi se i naknadno moglo ustanoviti da je status ručno promijenjen.

Druge promjene

U program ima još dosta drugih promjena, i njihovo detaljno opisivanje bi dovelo do neprihvatljivo dugačkog pisma. Zato, preporučamo sljedeće:

1. Upoznajte se s novim modulima što prije.
2. Ako otkrijete nekakvu grešku u programu, molimo da prvo provjerite ima li novija verzija programa na našim stranicama, u kojoj je ta greška možda već otklonjena. Ako nema nove verzije, a greška i dalje postoji, svakako nam je javite.
3. Molimo vas za razumijevanje u periodu koji je pred nama. Trenutno smo izloženi velikom broju upita naših korisnika, što je razumljivo, s obzirom na složenost novih promjena. Ipak, molimo vas da potražite i druge izvore informacija. Na primjer, nemojte nas tražiti podršku za instalaciju FINA certifikata, niti pitati koju KPD oznaku trebate upotrijebiti za svoje artikule. Ako u nekom trenutku ne možete poslati eRačun, vrlo je vjerojatno da je uzrok tome server vašeg informacijskog posrednika kojeg možda ažuriraju s novim verzijama programa. U zadnje vrijeme, većina servera informacijskih posrednika povremeno ne radi u skladu s očekivanjima. Mi tu baš ne možemo puno napraviti.
4. Pratite naše web stranice radi informacija o novim promjenama u programu, koje su vrlo izvjesne. Podsjećamo, još nema pravilnika, a neke dileme još nisu razriješene. Tek kad vidimo pravilnik znati ćemo na čemu smo. Zato, imajte strpljenja, i pratite nas i dalje. Uskoro ćemo objaviti još dodatne (pisane i/ili video) upute za rad s novim modulima, pa će sve polako postati jasnije. A do tada, proučite ovo što već imate.

Vaša Pupilla